

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. **2** Fylke: **Austfold**
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: **Berg**
 Emne: **Fløykampsport** Bygdelag:
 Oppskr. av: **Svein Molang** Gard: **Solbrukke**
 (adresse): **Norsk Folkemuseum** G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Anton Jensen Solbrukke, bonde, fødd 1860

SVAR

Da det var om lag det same
 slo på fjellmyran og i skauen fôr
 på gårdar som hadde slike. Gårdar
 med myran leigde også bort myran
 til slåt. Betalte eller stovvatsen
 "16 skillingen" kritte i myr. Den
 betala dei 16 skilling for å få
 slå. Den låg i Blåkrøllen i
 sunnare Håkaby. Andre myran
 betala dei ein dalar for. "Lille
 Blåkrøllen". Det var folk i nærheten
 som slo der. Slo like at slåtten
 var over. Selgde "stov" eller
 skippendet. Det var "skrint" gras.
 Det var ikkje "matt" i det graset
 slik som det feite nord i dalane.
 Matte fôr med mjøl i tillegg når
 kyrne skulle ete myrgraset. ~~te~~
 Men då han var liten vart det lite
 med mjøl til kyrne, så då var
 dei så utvagra at dei snart kunne
 vise seg.

C) Han gjôr slese på myran, men
 det gjekk av bruk då det vart

dårleg med folkehjelp.

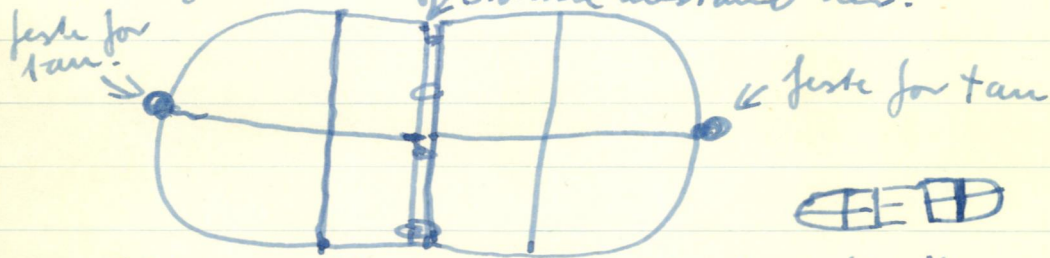
d) Husmennene var det mest som slo, og dei måtte først slippe til når dei var ferdige med slakten på gårdene. Slutta ikring 1880-90.

Storgårdene slo sjeldan på myra.

f. Husmennar som ikkje hadde best lært best og "truskning" hos naboen eller gårdene dei turte på. Elles var dei høiget. Men dei hadde ikkje lærar som dei kom inn med best på. Bare 2-3 km og "læl" og "lære"

2. Bar på myra bortil berget der stakkene skulle stå. (Eit par lass høig i kvar stakk) Hadde "boreboi"

Laga av fine bjørk

Etter solbrukes teikning. Usikkert
La dette ned på myra og lesste på høig. Namnet høigvar kan ikkje kneppe tommene saman og bar på ryggen. Hadde flata mot ryggen. Størke kasa var "ei velt" høig. Det var 5 veltet visholl i skippenet. (Iskippen = 160 kg) Hadde tauet over eine skuldra. Summe hadde også vier del "spunnil":

Tok tak med hendene.

Brutte ikkje stol av trær.

Kunne bruke best å kjøre til lands med der det var turve somrar.

Måtte ikkje ha større bær enn at ein kunne reise seg opp sjølv, men var det nollon stad ein kunne få laga til bær på ein høigde, gjorde ein det.

Bare vakkne arbeidde med myggeståttene. Vindfjell var også med. Dei "vatta ihop" undan karane slo. For stovene brukte mest med det same - Ratta ihop i "säter"

Ikkje snorreller eller løyppeseng. Heller ikkje bær på myran, men heime. På Isbakke brukte dei ei bær ca 3 m lang og pålag som ein stige med treer stenger Ein mann løser i kvar ende. Ikkje brukte andre måtar.

3. Kjørte heim på skogen på "langslan" på fjøre om vinteren. Hadde "grindaar"

4. "Langslan" var $1\frac{1}{2}$ alm breid og $4\frac{1}{2}$ alm lang. Brutte stikke til tømmerkjøring også. Dei hadde ikkje så lange tømmerstokkar før. Dei lange stokkane "låg mykje igjen" borti karane" Sidan vart dei 10-12 alm lange. Men då fekk dei "jittedoringar" frå Sverige. (git). "Skjokane" var festa i "slan" når dei kjørte høig, men til tømmer hadde dei ein liten slae framfor.

["Stubbslaen" eller "tømmertjellum"
 kalla ein den vesle. Bruka ei "nål" i
 under an stokken"]

"Trestkingen" var som ein
 langstade. Kjønte med den både
 sumar og vinter. Gjilte lettare
 på bane ballken trestkingen enn
 jernstkingen. Bane tre i meiane.
 Satte "qvindar" på som ein batt
 med ridjer på "veivemmane"
 "vidjekingsla". Var så lette å lesse
 høig i, for dei var så låge.
 Summe tok pil å sette hjul bakk
 på trestkingen slik det kan
 stubba med i framenden. Hjula
 var det meste og stod mest bort-
 under midten. Trestkingen gjilte
 best i turt var. I vake sang den
 seg fast. "Høigslaen" var det vanlige
 namnet. Med ~~mår~~ det Sjølv med
 det eine parret på, de sleden
 gjilte på "veset" kritte det også
 høigslaen. Men sidan mår verkelege
 hjul kom, kritte det "høigvogn".
 Nå kjønte dei ein på "fjörvognen"
 og det er tungt.
 Kjønte med minn for dei vilde.
 Men dei talte om 2½ tonsveie
 fellar dersom dei skulle komme
 med tunge lass på vei, men
 så kom bilane, og dermed
 slutt på diskusjonen.
 Kunne bare kjøre bare høig med
 høigslaen.

"Grina" eller "høysgrina" kalla ein grimmare. Før va grindane sminst eit par alen høge, nå er dei ikkje så høge, for nå legg dei høget utover grindane.

Kjante ei stor høysvogn med "frindling" til byen iingang (4 hjul") Hadde da $4\frac{1}{2}$ skippund, men det va sær stort. Heime på brukkoningen hadde ein bare eit skippund.

Ikkje nokre veylar om riste lasset. Heller ikkje nokre høge ståde att ute.

Hadde "lessestong" oppå lasset. "å gjere te lasset" knyttet med ein tom. Hadde eit jernstykke med ein krok i som ein festa i kjerna.

Omtrent det same med vinterlass og sommerlass. ^{per nok} Men på vinterlasset var på sommarlasset.

Rest bare ein best foran brukkoningen. Ikkje samslått.

Brøyta ikkje vey.

$1\frac{1}{2}$ timas kjøring til stallet.

1045

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING